

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

Бугарска и Турска

— Савезничке везе негдашњих непријатеља —

Крајем прошлога месеца бавила се једна бугарска мисија у Цариграду, којој су на челу били принц Кирил, генералисим Жеков и генерал Рачо Петров. Том приликом немачки лист „Франкфуртер Цајтунг“ написао је опширан чланак, у коме између осталога вели: „У опширеним уводним чланцима бугарска штампа говори о бугарско-турским односима. И сједне и с друге стране неговању тих односа поклања се нарочитатажња, — ј дан факт, који је с обзиром на будући слободан развитак обе државе, неопходно нужан. Одличан пријем указан бугарској мисији, која је посетила турску престоницу, примљен је у свима бугарским политичким круговима с особитом радошћу. Несумњиво је уостalom, да искрени пријатељски осећаји према Турској не влажају у Бугарској тек од данас.“

Ове последње речи познатог немачког листа, који свакако пише на основу информација из бугарске штампе падају нарочито у очи. Кај се имају на уму кrvавe и огорчене борбе, које су Бугари као Савезници у балканском блоку водили против Турске, те речи доиста звуче монструозно. Па ипак, оне су објашњиве. Бугари су се у својој политици увек руководили вероломним и подливим принципима, и свесни неоправданости својих претензија, они се нису ни тренутка устезали, да праве уговоре са државама, које су увек биле природни непријатељи не само Балкана, већ и културе и човечанства. Једна од тих држава, и то већ вековима, јесте и Турска. Балкански народи, па међу овима и Бугарска, сносили су кроз низ столећа ужасни отомански јарам. Борба за ослобођење била је дуга и кrvавa. У интересу европске, па и светске културе указала се неминовна потреба, да се Турска одагна из Европе. Балкански рат ослободио је известан део народа испод турског јарма, али је питање Турске остало ипак нерешено. Оно је изнето коначно на

решавање тек великим ратом, који се данас води за слободе и права свих народа. У сјању нам је живо, да су Бугари баш најжешће захтевали од Европе распад „застареле и варварске Турске“, бежујући за пропаст отоманске империје неминовност решења балканског питања. Зато данашње кокетовање Бугара са Турцима представља највећи монструм, од како постоји свет.

Описујући опширо све-чаност дочека бугарске мисије у Цариграду „Келнише Цајтунг“ додаје: „Турска штампа поздравља једнодушино посету бугарског генералисма и принца Кирила као један нов доказ турско-бугарског братства у оружју.“ Немачки листови подвлаче изјаву бугарског генералисма Жекова, да „он у сарадњи бугарских и турских трупа гледа сигурну залогу будућности.“ Бугарска штампа, као и турска преливају се од узајамних комплимената. „Бугарско-турско пријатељство, пише „Мир“, постало је непоколебљиво и вечно. Неспо-разуми из прошлости от-клоњени су, и две суседне државе иду сад сложно ка сјајној и великој будућности.“

Човек се мора доиста агранити, кад има у виду овакве изјаве. Ништа не истиче од њих више под-лост карактера и бугарског и турског народа. Успоме не на векови а мучења, која је хришћанска живље-трпео од крволовног турског режима, на очајну борбу вођену 1912. и 13. за ослобођење подармљеног становништва дижу се као фантоми, да покажу сву нискост бугарско-турског пријатељства.

Па ипак, и Бугари и Турци дају се разумети. Дивљачки карактер оба ова народа био је посредник њиховогближења. Жудња за отимањем и грабљењем туђега, урођеног и Турцима и Бугарима учинила је, да се оба народа придруже германском блоку и да између себе закључе савез „пријатељства“. Само је њихов рачун био скроз погрешан. Светски рат при-

води се већ крају. И Бугари и Турци, који су се уортачили ради отимање, искусиће заслужену казну за своју подлост и нискост.

Страна штампа

Немачке финансije и рат „Тегенхе Рундштат“: „Врста мора, који предлаже Шајдеман значила би слом немачких финансија. После рата, немачки државни дуг са интересом и трошковима наоружања износно би 170 милијарди марака. Сваки грађанин имао би да плати 2637 марака, уместо 75 марака као пре рата.

Русија и Савезници „Реч“: „Било би крајње несмислено и безумно, кад би Русија сада, када се борба приводи крају, ма уколико имзенила своје обавезе.“

„Рускаја Волја“: „Ма не можемо не само напустити Француску, већ је не смемо ни о неспомојавати, јер је се 1914 године Француска ризикујући своју судбину, борила за нас у име примљених обавеза.“

„Бржвија Вједомости“: „Извршни комитет је свестан озбиљности ситуације и како вели „Вечерње Времја“, он зна добро све последице, које би снапле Русију, кад би изменјила своје обавезе. И ако ток догађаја зависи од утицаја руске револуције на демократију, идеја засебног мира мора се искључити.“

Брезилија и рат

„Енформасион“ (Г. Иренеу де Мело Махаде): „Бразилијански народ хоће рат, државне власти же га одлучити. Између јасних захтева народне чести и сдружних побуда глупе себичности, Бразилија се неће ни мало колебати. У Бразилији, председник републике, као и чланови конгреса покориће се без оклевавања осећању чести и наредбама народне воље.“

Напад на Русију?

„Борнale д' Италија“ (Рам): „Да ли ће Немци напасти Русе? Говори се о многим немачким плановима, који не изгледа да ће се остварити. Сигурно је пак да се у случају (фазизме). Немачка наје наји више према једној германофилској влади, готово да моли за засебни мир. Опасност непријатељске Инвазије имала би супротно дејство и удржала би све Русе против нападача.“

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДЊИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франака, годишње 36 франака

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДВА

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

(Крај)

Црна Гора у рату

— Држање црногорских управљача —

Задњична Црна Гора, није се међутим, дала смети. Од досадска у Француску, она је гледала да под сјаки начин очува континуитет свог старог државног и политичког живота. Што је централну управу сачињавао сам један човек, а што су сви чланови владе ушли у инвентар капитулације, није у ствари ишта мијењало. Заборавивши све, а не научивши вишак ново, званична је Црна Гора остала вјерна свима ранијим заблудама и погрешкама. У малој мјесецу трије министарства позвала на управу. Без правилне политичке оријентације, она је и даље слабост својих навика и опасност за наше тежње и слободе. Иако до Српства, она нека првих српских идеала. Она се уклањајући народног уједињења, као што то свједочи оставака г. Андрије Родовића, а највећи од тога дага смета и замршује. За њом жели само високија тријска штампа, коју страх од уједињења и стварања Југославије баца у срђу на Четврти Споразум јер овај х. ће да унапштава мале државе и мале народе! Црна Гора треба „засмислити“ да постоји, јер то треба Аустро Угарској монархији.

На драгед свега тога, што о стаје свјесним синовима Црне Горе, него да на вријеме предузмују јавну, отворену и одлучну акцију у одбрану Црне Горе, у одбрану оне мисли српске, коју је она кроз толико вјековна часно и славно заступала?

Црна је Гора наша, али је она српска. Српству ју је у пјесмама подигло и узвишило. Од Бранка до Ђуре, од Симе до Зија, она је била мезинач српске, јер је живјела да гине.

Ко и чим може да оспорава Српство народа у Црној Гори?

Ко смије, послије стражите њених жртава за ослобођење, да је удаљује од њене животне тежње и српске народне мисл?

Ко х. ће да у једној запуштеној и блиједој самосталности Црне Горе отвори врата срамним утицајима и даље још да изложи опасности нашу будућу заједничку државу?

Унужена и уеријећена, преварена и остављена Црна је Гора данас под түћинам, коме је и предата. Глад и помег појачавају очајање напуштеног народа. Слободна вјековима и борећи се за слободу потличене браће, она је доведена у положај да буде ослобођена. Њени су

војници уступили на свом домаћем огњишту, као да никад ни војевали вијесу, и поведени у непријатељске логоре. Није њихова срамота. Они су и без хљеба и без опанака вршили најсветију дужност на границима своје несретне отаџбине и у гори Романији. Њихова је већа без њихове кривице.

Црна је Гора предата, али ће сјутра бити слободна.

Оружана снага наших савезника, у редовима којих бори се косовски херој, вратиће слободу српску, али у тој слободи биће и уједињење наше. Ни унија и уније, него директно уједињење Црне Горе и Србије; уједињење обе њих са ослобођеним српским покрајинама; уједињење свију њих, са ослобођеном браћом Хрвати и Словенијима,

Половних мјера не може бити у будућем нашем животу; режимски и појединачни обзир мораће да уступе предсувреном вољом цијelog народа и светињом наших народних аманета.

Уједињење без поговора — предговор је нашем дјелу.

МИТИНГ У МАДРИДУ

— Изјава једног посланика —

Париз, 17. маја

„Пги Паризијен“ сазнаје из Барселоне да је прошле недеље приређен велики митинг у Мадриду у корист Савезника.

Републикански посланик, г. Леру, изјавио је у једном говору да је немогуће за Шпанију да дуже остане неутрална. Он је рекао да је апсолутна потреба за његову земљу да одмах уђе у борбу. За Шпанију је — вели о. — питање живота и смрти. Савезници имају душу, снагу, вољу, новац, људе и њихова је победа извесна. Неутрална Шпанија неће моћи учествовати на конгресу мира. Шпанија се мора ставити на чело својих кћери латинске Америке. Наша је част атакована картагенским уговором“.

Рат до краја

— Жеља хусарских пукова —

Петроград, 17. маја

Хусарски пукови Јелисавете Велике послали су Провизорној Влади следећи телеграм: За нај

дужност савести и части да се боримо док ће при-
мимо од Уставотворне Скупштине наредбу да по-
ложимо оружје. Рат нас мора водити ка победи у по-
кушаном споразуму са нашим Савезницима. Ми ће
мо се упротивити сваком покушају о сепаратном миру који би ишао у прилог Немачкој. Држање Лењина је гадно. То је опасан чо-

век кога опкољају лудаци.

Учините нам част и по-
шљите нас међу првима у ватру да би жртвовали наш живот и стасли отаџбину. Ми се заклињемо у наше мајке да ће моје осветити наше другове који су положили своје животе у борбама за демократију и цивилизацију".

пезунд друге две једрилице које су биле на мору.

Британски коминике

Лондон, 17 маја

Одбијени су непријатељски препади у току претпрошле ноћи југо-западно од Лана и западно од Месине. Извршили смо успео препад северно од шуме Плестрера. Јуче изјутра извршили смо успео напад источно од Ришкура-Лавон.

Наши су авијатичари оборили јуче 2 немачка аероплана а б других приморали да се услед квара, спусте на земљу, пег наших апарата фале.

Румунски коминике

Јаш, 17. маја.

На разним секторима непријатељ је бомбардовао наше положаје. Руска је артиљерија тукла непријатељске розове у близини села Иранчести и разјурила је непријатељска одељења која су се приближавала Путни носећи беле заставе.

Италијанска франција

Напредовање италијанских трупа

Лондон, 17. маја.

Дописник «Дејли Телеграф» у Милану јавља да ратни италијански дописници телеграфишу своге и интересантне детаље о победи на Красу. Опис дефензијних, аустријских положаја, који они износе не пружају никакву сумњу гигантском задатку који италијанске трупе имају пред собом. Врло је разумљиво да је вест о заузетувењу неког дела ових положаја произведена у земљи најпријатнији утисак. Борбена линија достиже већ по мору. Флота, која је до сада кооперисала са сувом земљом, бомбардујући непријатељске комуникације с друге стране Дуина, може учинити драгоцене услуге. Сазнавајући положај између Флондара и Медеаза Италијани су напредовали до подножја брда Хермаде. Остварено је напредовање и северније ка висоравни Села, који доминира целом долином Жалшано и друмом који иде за Брестовице.

Друга резервна Аустријска дивизија позата под именом «Лајтинген» је са својим митраљезима и артиљеријом дошла до обале Тра-

код Хрватских Карловца. Његов сточник је посланик хрватски Грга Тушкан.

Пок. Милан је стар 26 год. Умро је 15 априла од ране. Саркофаг је код цркве у Драгоманцима.

Осим редовима, је, у редима гајио и симара на грђанини Велике Србије, подижем и Милану скроман споменик. Б. дућа по колења Југославије, треба да знају: колико је и каквих драгоцених жртава дала Данашњица за Српство...

5 мај 1917. год.

Положај Ђ. Лазаревић

ИЗ ОБАВЕШТАЈНОГ БИРОА
Признанице из Србије

Обавештајни биро Српског Црвеног Крста у Солуну добије један биро из Женеве организоване признанице, о извршеним

нија Флондар" дефинитивно је заузета. Италијанске трупе сада упућују своје извиднице ка трећој одбранбеној аустријској линији која се налази на висоравни Хермаде. Задобивени плен до сада је огроман, успеси који су Италијани постигли проузроковали су у Аустрији ужасну импресију. Један неутралан лист пише поводом тога: «Ми морамо признати знање генерала Кадорне. Задузеће брда Куко јасно показује да Италијани немају потребу да штеде своје резерве»

Француска и Америка

— Утврди г. Вавиани-а —

Париз, 17. маја.

Г. Вавиани учинио је следеће изјаве односно свога бављења у Сједињеним Државама: «Нико не може замислити, каквом превинством положај, заузима Француска у Америци. Председник Вудсон је човек великих знања који је дух префињен студијама и чији поглед пронира кроз 110 милиона становника Сједињених Држава у све нијансе америчке мисли. Он има дзе главне особине развијене у највећој мери, које чине од њега државника првог реда: стрпљење, коме видан догађај не може отгрити, премени гест и акцију, која ни пред чим не узмише. Са силном чврстином и одлучношћу поздравио нас је прирастак речима: „Ми смо браћа у истој ствари“. Да бих показао дубоку симпатију Америци према Француској изнећу овај занимљиви подарак. Француски амбасадор представио ми је једног радника, који му је сутрадан по објави рата написао: „Ја сам стар и сирома и не могу ништа учинити за Француску. Али, ја ћу се за све време рата лишити дувана и уштеду ћу слати за француску спорочид“. И овај радник редовно шаље француском амбасадору уштећене доларе».

СИТУАЦИЈА У РУСИЈИ

Две важне револуције

Петроград, 17. маја.

Конгрес официрских делегата изгласао је резолуцију, у којој изјављује, да спас отаџбине изискује напон свих снага земље. Конгрес позива све руске о-

фицире, да би се сложно учврстила слобода задобијена револуцијом. Истовремено конгрес позива богослове класе, да у овом тешком времену забораве своје личне интересе и да потпомогну Провизорну Владу, да би довела земљу до Уставотворне Скупштине. Конгрес је одушевљено акламовао дневну заповест министра војног Керенског односно офанзиве.

Конгрес сељачких делегата изгласао је готово једнодушно резолуцију, у којој изјављује да старо стање карактерисано оружаним миром мора ишчезнути и да, пошто праједа мир може бити само интернационалан, конгрес одбације сваку идеју засебног мира. Резолуција се завршава енергичним апелом упућеним свима сељацима, који су у војсци, да се држе принципа слободне дисциплине и да бране до краја револуционарну Русију.

ПРИЗНАНИЦЕ ИЗ СРБИЈЕ

Финансиска Делегација добија је од Српског Друштва Црвеног Крста из Женеве организоване признанице извршеним исплатама у Србији за суме положене код Делегације и позива ради пријема призваница следећа лица:

П.

Петровић: Добривоје ж. (2), Александар инж. (3), Чедомир кап. (2), Александар капетан, М. Драги судија, Драгољуб штамп. (2), Гл. Јован рачуносл., Добрило (2), Милан, Властимир, Д. Војислав поруч., Воја жељеза, Александар ветер., Драгољуб капетан, М. ханло инж., Д. Аца Будимир поруч., Д. агиша, Михаило пуковник, Љуба капетан Пеливановић Милутин, Петан Јован, Перешић Војислав поруч. Петковић С. Властимир поруч., Петровић Предраг порезн., Петковић Владимир поруч., Петковић Сима, Перунчић Душан, Пешаћ Милан обв., Пешаћ Арс, Пешаћ Чада, Пејић Радисав жељези, Петрашиновић Милутин, Петрашиновић Светозар, Перешић Милан чин. Петрић Живан, Перешић Благоје, Пештерац Живојин десетар, П. таковић Јанко редов., Поповић Велимир, Јубиша поручник, Станић

ковић, Стан. Лазаревић — 862, 1206 — Срећко Јевтић, Милан Тавасковић — 640, 833 — Ј. л. М. Тавасковић, Спасоје Милојевић — 910 — Наталија Милојевић, Власта Стојић — 932, 1066 — Зорка Благојевић, Васа Јовановић — 1295 — Милка Јовановић, Властимир Петровић — 107 — Даница Петровић, Драгутин Милићевић — 1072 — Зорка Милићевић.

Врања.

Димитрије Јовичић — 271 — Кат. Мутавчић, Танасије Илић — 822, 1145, 1230 — Коста Илић, Василије Мутавчић — 865 — Кат. Мутавчић.

Гор. Милановић

Дим. Војиновић, 643, 829, 945 Христ. Војиновић, Никола Симић — 845 — Јубици Н. Симић Тихомир Нешић — 848, 961 1002 — Јела Нешић, Обрез П-

ФЕЉТОН

† МИЛАН ТУШКАН

П ПОРУЧНИК

Српски народ, разјашао по свима странама света, преживљује зиму најчешће али и славне дане. У овом огњештим светском разрачунавању; у овим данима груписања раса, народности; борбе цивилизације против варварских средстава и империјалистичких

десницама, дошао нам је и Милан Тушкан да појача радове наших, бројно слабих, али морално јаких редога бораца.

Пребегао из аустријске војске на руском фронту — ово је пихао из Русије своје браће. Ставо се сав у службу идеја Ослобођење и Уједињење Српства. Своју идеју започатио је краљу...

Борио се са својим митраљезима и артиљеријом да се прешаје

чешке али и славне дане. У овом огњештим светском разрачунавању; у овим данима груписања раса, народности; борбе цивилизације против варварских

десницама, дошао нам је и Милан Тушкан да појача радове наших, бројно слабих, али морално јаких редога бораца.

Пребегао из аустријске војске на руском фронту — ово је пихао из Русије своје браће. Ставо се сав у службу идеја Ослобођење и Уједињење Српства. Своју идеју започатио је краљу...

Борио се са својим митраљезима и артиљеријом да се прешаје

Нове књиге

Извештај су из штампе и пуштана су у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од Б. Лазаревића. Цена 0'50 д.
На помоду. Од Ива Ђипника. Цена 1'50 д.
Косово или Вој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Пријадила Јубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Пријадила Јубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Зубна лекарска клиника „НОВА СРБИЈА“ г. Аспланидиса, хирурга зубног лекара, дипломирани у Паризу Улица ИГЊАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свију болести уста, десни и зуба помоћу електричног тока.

Вађање зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Кафана „Авала“

Више ресторана „Београд“
Ники ул. бр. 35 — морско пристаниште

Узео сам под закуп од 1. маја и одпочео рад.
Исту сам радњу реновирао и у свему удео по српском начину.

Снабдео сам је га чистим природним пијем, одличном српском кафом и осталим.

Препоручују се мојим Србима, молим их да ме посетеју и пробаве слободно време уживајући у депом изгледу на море.

Два билијара стоје на расположење за играње.

Моли за посету
Васа Стојковић, Београђанин

СИНОВИ Г. А ЕРЕРА И КО ЛТД.
СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапе, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушема Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачимада и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија --- Солун

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првим највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванџицама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Вожур. Српска читанка, Праведник: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Моће се могу добити:

1) Код издавача Николе Лознића, новинара, уредништву „Велике Србије“ у Солуну, где чију се адресу треба обратити и за распродажу;

2) Код г. С. Стефановића црноглава, на служби при Финанској делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Ники 35 уз ресторацију Београд.

4) На фронту овлашћен је г. И. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поступине.

Грађење вештачких зуба свију система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио и дуго година радио у Америци.

Послој загарантован односно израде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистота и антисептика.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

**СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ
„БЕОГРАД“**

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска граваница.

Потрудили смо се и забавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ћуластија и пржена риба за доручак од 8 сати пре воде.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање бавлета прима по умереној цени.

Препоручују се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор.

**Српско Трговачко друштво а. д.
СОЛУН**

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савеаничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артропоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профијантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
и у остало по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској аптеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ворћа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Потпожна убрзагавља Неокатварзана и новог француског препарата „Галап“ противу сифилиса.

Извештавам пријатеље и другове, да је наша добра мајка, свекрва и баба

† ЈЕЛЕНА ЈЕЛИСАВЧИЋ

удова почив. Радовања Јелисавчића бив. желез. кондуктера испустила напрасно своју премучену душу 17. марта (по старом) ове год. у својој кући у Крагујевцу, а најоставила, да када у Србију дођемо, за њом вечито тугујемо.

ОЖАЛОШЋЕНИ: Синови: Милан гадзор. пруге С. Д. Ж и Јован шеф болјевач. станице; ћерка Андријана учитељица; снаје: Катарина и Наталија; унуке и унуци: Драгиња, Војислав, Миле, Дарослава, Верослава и остала родбина.